

ESCAPE

PROGRAM: TADSIKISTAN, USBEKISTAN, KIRGISISTAN OG KASAKHSTAN

LANGS SILKEVEIEN PÅ SOLSIDEN AV HIMMELFJELLENE

☞ 16 frokoster, 15 lunsjer, 1 nistepakke og 16 middager inkludert

Dag 1

Avreise

Avreise ved lunsjtid fra Oslo Gardermoen med Turkish Airlines, med mellomlanding i Istanbul på ettermiddagen. Avreise mot Dushanbe på kvelden og nattfly mot øst.

Dag 2

Dushanbe

☞ Frokost, lunsj, middag

Ankomst i grålysningen, til sengs til fuglesang. Etter noen timer på øyet er vi klare for å utforske Dushanbe. Sovjeterne og så det selvstendige Tadsjikistan har skapt en moderne storby under snedekkede fjell. Nasjonalmuseet gir en god introduksjon til natur, historie og kunst. Tre mil vest for byen ligger Hissar-festningen, hvor bare porten til festningen overlevde Den rød hærs angrep. Utenfor ligger to madrassaer, koranskoler, den eldste fra femtenhundretallet, og her står et morbærtre med historie, eller legender, helt tilbake til Alis tid, profeten Muhammeds svigersønn. Tilbake i Dushanbe vil vi flanere i byens botaniske have, gamle trær, mer enn 2000 arter fra planteriket – et godt sted for å være sammen med lokale folk.

Dag 3

Dushanbe - Penjikent

☪ Frokost, lunsj, middag

Vi kjører gjennom Fann-fjellene med et pass der drøyt fem kilometer lange Ansob-tunnelen fører oss gjennom dypt mørke til nytt lys 2700 moh. Nede i dalen på den andre siden følger vi Zerafson-elven. Elvebreddene er frodige og grønne, her og der skimter vi festninger etter sogdianerne, et persisktalende folk som kontrollerte mye av handelen på Silkeveien i flere århundreder rundt Kristi tid. I Penjikent skal vi høre mer om dem, og se rester av deres by fra perioden mellom rundt 400 f.Kr. til 700-tallet etter, da araberne la den i ruiner. Her er funnet veggmalier som skildrer livet og religionen, og noen av dem kan vi se i museet på stedet, andre så vi i Dushanbe i går.

(260 km - ca. 6 timers kjøring)

Dag 4

Dagstur til de syv sjøer

☪ Frokost, lunsj, middag

Vi begynner dagen med stopp i Sarazm, «stedet der landet begynner», et sted som var bebodd for mer enn 5500 år siden. Grunnmurer etter bybebyggelse er godt bevart, og et lite museum dokumenterer handel med Iran og India. – På UNESCOs verdensarvliste. Vi kjører dypere inn i Fann-fjellene til Haf kul, «sju sjøer», som ligger som et perlebånd, hver med sin farge, og inviterer til små gåturer om man vil. Eller å bare sette seg ende ned og nyte landskapet.

"Den kinesiske munk Hsuan Tsang på 600-tallet siger om Tien Shan: Disse bjerge strækker seg over tusinder av mil. Der er talrike høje toppe mellem dem. Dalene er dunkle og fulde av avgrunde. Sneen, som har samlet sig på bjergene siden verdens skabelse, har forvandlet sig til isbjerge, som ikke smelter hverken om foråret eller om sommeren. Det går en sterk kold vind, og den rejsende bliver forulempet av drager."

Fra Hans Scherfig: Hos Kirgiserne

(80 + 80 km kjøring)

Dag 5

Penjikent - Istaravshan - Khodjent

☪ Frokost, lunsj, middag

På morgenen kjører vi østover, langs Zerafson-elven. Dalen er vill og vakker. Veien klatrer opp i Turkestan-fjellene, dramatiske landskaper, til Shakhristan-passet (3378 moh) og så ned gjennom skoger til Fergana-dalen. Underveis besøker vi Istaravshan, i sin tid en viktig skysstasjon på Silkeveien. Alexander den store herjet den, mongolene la den i ruiner, og tsarens tropper på 1800-tallet viste ingen nåde. Men byen har monumenter: En minaret fra Timur Lenks tid, 1400-tallet, viser vei til et kompleks av mausoleer og en moske bygget i tre. Har vi tid til et besøk i basaren også? Khodjent, på bredden av Syr-Darya, er grunnlagt to ganger: Av persernes kongens konge Kyros på 500-tallet f. Kr. og av Alexander den store, et par hundre år senere. Byens festning, et stort areal med voller og vollgraver, utbygget og forsterket gjennom århundreder, måtte imidlertid gi seg for Genghis Khan og hans beleiring. Senere gjenreist og utbygget. Byen har den største basaren i Sentral-Asia, her møter vi smak og behag og hører folk med mange tungemål.

(260 km - ca. 6 timers kjøring)

Dag 6

Khojent - Fergana

☪️ Frokost, lunsj, middag

Vi er i den vestlige delen av Fergana-dalen. På formiddagen forlater vi Tadjikistan og kjører over grensen til Usbekistan. Underveis besøker vi byen Rishtan som er berømt for keramikk. Her er lerjord som er rik på mineraler, vel egnet for keramikkproduksjon. Folk i Rishtan har produsert keramikk i tusen år, byen var et knutepunkt på Silkeveien. Flisene på khanens palass i Khodjent er laget i Rishtan. I sovjet-tiden ble all produksjon statlig, nå er den privat, og keramikk fra Rishtan med intrikate mønstre i blått og grønt er kjent i hele Usbekistan. Vi overnatter i byen Fergana, Nye Margilan, som russerne kalte byen.

(300 km - drøyt 5 timers kjøring)

Dag 7

Fergana - Margilan - Doslik - Osh

☪️ Frokost, lunsj, middag

Tradisjonelle Margilan var en viktig by på Silkeveien, ikke bare som transittpunkt, men også fordi byen selv produserte førsteklasses silke. Det gjør den fortsatt – silkefabrikken Yodgorlik viser oss alle stadier i tradisjonell silkeproduksjon, som de «lærte» av kineserne for lenge siden. Vi begynner med et halvannet hundre år gammelt morbærtre, mat for silkeormer, og følger hele prosessen frem til tepper blir knyttet og silkestoffer blir vevet med ikat-teknikk. Khan atlas, kongelig silke, glittrer!

Vi fortsetter ferden gjennom den vakre Fergana-dalen, et landskap av grønne åser, vidder og dyrket mark. Ved Dostlik krysser vi grensen mellom Usbekistan og Kirgisistan, og når frem til Osh – i tide for en hvil før middag.

(160 km - 3 timers kjøring)

Dag 8

Osh

☪️ Frokost, lunsj, middag

Vi har hele dagen til å utforske Osh – og kanskje få en pust i bakken. Bybildet domineres av en fjellformasjon kalt Salomos trone, et pilgrimssted gjennom århundrer for muslimer som sier at profeten i sin tid forrettet bønner her. Her er flere grotter med kraftfulle stener som sies å gi kvinner fruktbarhet dersom de gnir og gnutter på dem. Ved foten av fjellet ligger Baburs hus, et bønnerom som den lokale lokale gutten Zahiruddin Babur bygde. Her ba han for å få styrke til det livsverk han skapte ved å erobre India og grunnlegge moghul-dynastiet. Osh har selvfølgelig også en farverik basar her i byen hvor kirgisere, tadjiker og usbeker møtes.

Dag 9

Osh - Suusamy

☪️ Frokost, lunsj, middag

Turens lengste kjøreetappe, det kan ikke bli annerledes. Landet er øde og tomt. På vei ut mot de store, vide landskapene skal vi besøke Uzgen, en viktig by på gamle silkeveitraseer allerede et par hundreår før Kristus. Her er tre mausoleer fra Karakhan-tiden, sist på 1100-tallet. En minaret hever seg 44 m over byen, et fyrtårn i landskapet. Ja nettopp, et fyrtårn som karavanene kunne se på store avstander og manøvrere etter. Veien fører oss gjennom lite befolkede, men desto mer uberørte og vakre, områder. Her er det langt til naboen! En og annen jailoo, sommerbeiter med yurt-leirer. Vi følger veien, over bølgende,

grønne landskaper, gjennom fjell og daler, til Toktogul-sjøen, det største vannreservoaret i Sentral-Asia. Mange stopp for å fotografere og strekke bena. Herfra foretar vi en ny oppstigning gjennom Talas Ala-too-fjellene, til Ala Bel-passet (3175 moh). På vei ned møter vi Suusamy-elven og følger den inn i dalen med samme navn. Her ligger en turistlandsby hvor vi tilbringer natten.

(460 km - 9 timers kjøring)

Dag 10

Suusamy - Bishkek

☞ Frokost, lunsj, middag

Suusamy er et bra sted å våkne – dalen er frodig og rik, godt for øyet, godt for en liten morgentur til fots. Nye hårnålssvinger fører oss opp i Kirgiz-kjeden, som vi krysser i Too Ashu-passet (3180 moh.). På vei ned til lavere strøk følger vi den mektige Kokomer-elven. Den roper på utbyggere, og kinesere er i ferd med å følge kallet. Formiddagens kjøretur bringer oss til Kirgisistans hovedstad, Bishkek. Opprinnelig lå her en festning bygget av usbekiske prinser som ville beskytte Silkeveien. Byen ligger i en dal i Tien Shan-fjellene, så på godværsdager er bybildet preget av fjell – og av at byen ble bygget av tsar-tidens russiske arkitekter, med brede boulevarder flankert av vannkanaler, monumentalbygg med marmorfasader, og boligblokker i sovjet-stil. Byen roser seg av sitt ungdommelige folkeliv. Vi skal vandre langs Eke-alleen til et friluftsgalleri for skulptur. Vi skal også se monumentet over Manas, en kirgisisk sagahelt som forente førti stammer til å stå imot arvefienden, uigurene.

Til middag blir det underholdning i form av et folkløse-show, en gylden mulighet til å ta del i og lære mer om kirgisisk kultur.

(200 km - ca. 5 timers kjøring)

Dag 11

Bishkek - Chon-Kemin

☞ Frokost, lunsj, middag

På formiddagen fortsetter vi å utforske Bishkek, tidligere kalt Frunze, etter den sovjetiske general som la store deler av Sentral-Asia inn i Samveldet. Litt ut på dagen kjører vi til Chuy-dalen øst for Bishkek, der vi finner Burana-tårnet, en minaret reist av konger av en turkumen stamme på slutten åttehundretallet. Dette var et landemerke på Silkeveien, et «fyrtårn» for karavanene. Tidens tann har kuttet toppen, men det reiser seg fortsatt 25 meter over landskapet, og har naturligvis sine legender å fortelle. Herfra opp i Chon Kemin-dalen, en nasjonalpark som ligger oppunder 2000 meter over havet. Meget variert flora og fauna, inkludert snøleopard, lever i parken, men kan vel være vanskelig å få øye på. Overnatting i et hyggelig gjestehus.

(150 km - ca. 3 timers kjøring)

Dag 12

Chon-Kemin - Karakol

☞ Frokost, lunsj, middag

Vi kjører ut av dalen og langs nordbredden av Issyk Kul-sjøen, verdens nest største fjellsjø. Issyk Kul betyr den varme sjøen. Til tross for dyp på opptil 668 meter og en beliggenhet på over 1600 meter over havets overflate, fryser sjøen ikke om vinteren. Dypt inne i Tienshan var den som en oase for slitne reisende på Silkeveien, og innbyr vår tids reisende til en båttur eller en dukkert.

På bredden av sjøen ligger Cholpon Ata, der vi finner en stor slette hvor det er hundrevis av stener med helleristninger, noen fra skytternes tid, halvannet turen år f. Kr., andre langt nyere. På ettermiddagen utforsker vi byen Karakol, opprinnelig Przhhevsk, oppkalt etter den russiske oppdageren Nicholay Przhhevsky som døde her i 1888 mens han forberedte en ekspedisjon til Tibet. Vi skal se hans grav og et museum viet hans minne.

"Vi kører igen mellem popler på den gamle vej, hvor karavanerne for et par tusind år siden transporterede silke og krydderier fra Kina og Indien til Rom, og hvor røvere og erobrere og utallige folkevandringer har bevæget sig, og hvor de døde i årtusinder er blevet begravet ved vejkanten. Silke-vejen går her gennem et frugtbart landskab. Det er rigeligt vand i floderne og bjerg-bækkene, og det risler i små kanaler ud i merkerne og frugtplantagerne. Kirgisiens bedste landbrugsjord er i denne østlige del av Issyk-kul-bækkenet, og her tog de første russiske nybyggere land og fordrev de indfødte fra fruktbarheden."

Fra Hans Scherfig: Hos Kirgiserne

(250 km - 5 timers kjøring)

Dag 13

Dagstur til Altyn Arashan

☞ Frokost, lunsj, middag

På formiddagen laster vi om til russiske militærkjøretøyer for å utforske Altyn Arashan-kløften, en mil inn i fjellene fra byen Karakol. Plutselig åpner kløften seg og åpenbarer enger av blomster og planter omkranset av tette skoger, og snøkledd Palatka (5260 moh) hever seg over landskapet. Vi skal ikke klatre, men vi skal gå litt for å virkelig å oppleve landet. Vi skal også se både Karakols russisk-ortodokse kirke og moskeen, begge bygget av kineserne som et goodwill-prosjekt på tidlig 1900-tall. Alt er i tre, uten bruk av jernspiker.

Vi besøker også Jety Oguz-kløften, med utrolige fjellformasjoner. Mange legender knytter seg til stedet, og til formasjoner som Det knuste hjerte, og Sju okser.

Dag 14

Karakol - Charyn - Altyn Emel

☞ Frokost, lunsj, middag

Ikke den store dramatik i grenseland mellom Kirgisistan og Kasakhstan, og grenseformalitene er vanligvis enkle. Vel over grensen besøker vi en kløft der elven Charyn gjennom millioner av år har gravd seg gjennom loess, sedimentære bergarter og ned i vulkansk fjell, og skapt noe som sammenlignes med Grand Canyon, men er betraktelig mindre. I det fjerne ser vi Aktau-fjellene der kalksten, sandsten og rød leire skaper underlige formasjoner i mange farver. Vi er nå inne i Altyn Emel nasjonalpark, og finner oss til rette på et familiedrevet gjestehus.

(360 km - 7 timers kjøring)

Dag 15

Altyn Emel - Almaty

☞ Frokost, lunsj, middag

Vi begynner dagen med å utforske Altyn Emel, der kazakhene snakker om «de syngende sanddyner». Ta av skoene, klatre opp på en 150 m høy sanddyne, sett deg nedpå og skli. Sanddynene ligger stille, men når sanden er tørr og kommer i bevegelse, lyder det som et jettfly i lav høyde. Det begynner som en lav brumming og når flere mennesker skli nedover føler man vibrasjonene og lyden øker i styrke inntil den ligner et tordenvær, sies

det.

Vi kommer så ut på de store kazakhstanske steppene og når fram Almaty, «Eplenes far», Kasakhstans største by og tidligere hovedstad, en storby med en drøy million innbyggere. Almaty ligger ved foten av Trans-Ili Alatau-fjellene, som danner bakteppe for en ekspansiv storby. Her rekker vi en runde i byen før middag. Statsmuseet gir oss lærdom om regionens historie, og museet for musikkinstrumenter gir innsikt i lokale musikktradisjoner med moderne high-tech hjelpemidler. Voznesenski-katedralen skal være den eneste katedral i verden som er bygget i tre, og det uten bruk av en eneste spiker eller skrue. Kirken ligger fint i hjertet av byens grønne lunge, Panfilov-parken. Vi skal også besøke et av byens markeder for en smak av det lokale folkelivet.

(270 km - 5 timers kjøring)

Dag 16

Almaty

☪️ Frokost, lunsj, middag

På ettermiddagen kjører vi ut til landsbyen Issyk, der gravhauger fra noen hundre år før Kristus er åpnet og har gitt rike funn fra saka-kulturen, et folk grekerne kalte scytere. De var gode gullsmeder, og det lokale museet har fine smykkesamlinger og kopier av «gullmannen», som er nasjonal-ikon for Kasakhstan. Snødekte fjell hever seg bak uåpnede gravhauger.

For mange er Almaty nærmest synonymt med Medeo, et stadion der norske og andre skøyteløpere satte verdensrekorder. Fra skøytebanen går det gondolbaner opp i fjellene, vi tar et siste farvel med Himmelfjellene, breene og blomstene.

(100 km - ca. 1 times kjøring)

Dag 17

Almaty - Tamgaly Pas - Almaty

☪️ Frokost, middag, nistepakke

Vi tar en dastur ut fra Almaty og kjører vestover for å besøke Tambaly – steinutskjæringene fra bronsealderen, i dag oppført på UNESCOs verdensarvliste. Vi får en omvisning her, og nyter medbrakt lunsj i det fri. Steinutskjæringene - petroglyfer - er skåret med stein- eller metallelementer. Tambaly (Tamgaly, Tambaly) er en enorm samling med mer enn 3000 tegninger som illustrerer dans, dagligliv og jakt, som dateres tilbake til det 2. årtusen f.Kr. til begynnelsen av 1900-tallet.

Tilbake i Almaty fortsetter vi å utforske byen, og gjør det vi ikke rakk den første dagen.

(250 km - ca. 4 timers kjøring)

Dag 18

Hjemreise

Flyavgang fra Almaty ved soloppgang, mellomlanding og flyskifte i Istanbul, og ankomst Oslo lufthavn på ettermiddagen.

Takk for turen!